

стабильность сердца при экспериментальных кардиомиопатиях и антиаритмический эффект магния и таурина // Материалы Конгресса Ассоциации Кардиологов Стран СНГ, М., 1997, 231 p.

16. Varma C., Camm A.J., *Pacing for heart failure.* //Lancet, 2001, 357: 1277-83.

17. *Report of the sixth fluorine symposium*, Poland, 1997.

18. Guven A., Keya N., *Effect of fluoride intoxication on lipid peroxidation and reduced glutathione.* // Fluoride, 2005, 38(2): 139-42.

19. M. Popovici, V.Cobeț, V.Ivanov, M.Todiraș, I.Popovici, *Endoteliul și patologia cardiovasculară.* // Chișinău, 2005, 196 p.

Rezumat

Aplicând sistemul computerizat de analiză spectrală a ritmului cardiac Optim-420, s-au evaluat indicii variabilității ritmului cardiac la șobolanii expuși acțiunii acute a fluorului (perfuzii cu NaF, 1,0 mg/kg/min). Micșorarea multiplă a AMo în asociere cu dedublarea indicelui aritmogen, urmată de apariția extrasistolelor ventriculare, sunt cele mai caracteristice expresii, care au o dinamică tranzitorie, dar cu o restabilire incompletă la min. 90 de la oprirea perfuziei NaF.

Summary

Using the computer system of the spectral analysis of the cardiac rhythm Optim-420, the indices of cardiac rhythm variability were evaluated on rats, exposed under the acute fluorine action (NaF, 1,0 mg/kg/min). The multiple AMo diminishing in association with double reducing of the arrhythmogenic index, followed by ventricular extra systole appearance, are the most characteristic expressions, having a transitory dynamics, but with an incomplete restoration at the 90-th min. after the NaF perfusion stopping.

GRĂDINA DE PLANTE MEDICINALE A USMF „NICOLAE TESTEMIȚANU”

Mihai Bodrug, dr. h. în biologie, prof. univ., catedra Farmacognozie
și Botanică farmaceutică

Din an în an se înregistrează o creștere a tendinței de a folosi, în tratarea multor maladii, medicamente de origine naturală, îndeosebi obținute din plante. Aceasta se datorează faptului că astfel de medicamente, practic, sunt lipsite de efecte adverse. De aici apare necesitatea cunoașterii și a cercetării plantelor medicinale sub toate aspectele și obținerii în baza lor a preparatelor medicamentoase eficiente. O contribuție modestă în acest domeniu au adus savanții pedagogi ai USMF „Nicolae Testemițanu”, care în urma cercetărilor detaliate ale unor plante medicinale au creat remedii medicamentoase în baza principiilor din ele: oriblete *Cimpelsept*, *Unguent antimicrobial*, *Preparat antimicotic*, *Remediu cu acțiune antimicrobială*, *Remediu antibacterian și antifungic* (Diug, Prisacari, Bodrug ș.a., 1995, 1997, 1997^a, 1997^b, 2001).

Plantele medicinale pot fi studiate mai profund, dacă sunt introduse și crescute în grădini botanice. O astfel de grădină a fost înființată în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, care are și o altă menire principală – lărgirea cunoștințelor teoretice și obținerea de către studenți – viitorii farmaciști a deprinderilor practice.

Grădina botanică a USMF „Nicolae Testemițanu” a fost fondată în 1978 (54,25 ha) în baza mănăstirii Hâncu din raionul Nisporeni, în posesia căreia se aflau terenuri arabile, pășuni și un sector forestier. În 1992 aceste terenuri, cu edificiile respective construite de universitate (cămine pentru

studenți, uscătorie și depozit pentru plante medicinale, colecția de plante medicinale ce includea cca 100 specii ș.a.), au fost transmise oficial mănăstirii Hâncu. Astfel USMF „Nicolae Testemițanu” a fost lipsită de grădina botanică timp de 10 ani.

În 2002 universității i s-a atribuit un nou teren cu suprafața de 4,79 ha în schimbul celui cedat mănăstirii Hâncu, în zona com. Bardar, jud. Ialoveni, pentru organizarea unei noi grădini de plante medicinale, urmărindu-se:

1. Introducerea plantelor medicinale autohtone și alohtone, incluse în programul de studiu al studenților, precum și ale celor din flora spontană a Moldovei, care se întâlnesc rar ori sunt pe cale de dispariție.

2. Realizarea investigațiilor biologice, fitochimice, farmacognostice, farmacologice ș.a. în vederea evidențierii plantelor prețioase pentru elaborarea preparatelor medicamentoase autohtone.

3. Efectuarea practicii de către studenții Facultății de Farmacie, conform planurilor de studii pe discipline (Farmacognozia, Botanica farmaceutică ș.a.).

4. Elaborarea lucrărilor de curs, a tezelor de licență și de doctorat cu plantele medicinale insuficient studiate.

5. Familiarizarea studenților și a populației la fața locului, precum și prin emisiuni radio și TV, publicații în mass-media ș.a. pe problemele ocrotirii florei spontane, în special, a plantelor medicinale, și exploatarea lor rațională.

6. Grădina va servi drept model de introducere și menținere a genofondului de plante vii atât din flora Moldovei, cât și din alte zone floristice ale globului.

Grădina de plante medicinale are planificate:

- colecția de plante medicinale ierbacee;
- plante medicinale, arbori și arbuști;
- plante medicinale cultivate pe scară industrială;
- construcții adecvate de activitate: bloc-laborator, miniuzină de prelucrare a plantelor medicinale, uscătorie și depozit pentru plantele medicinale, fântână arteziană, rețea de irigare prin picurare, cămine studențești, ospătărie ș.a.

În colecția de plante medicinale au fost introduse plante (cca 200 taxoni) cu conținut de principalele principii active sau cu acțiune farmacodinamică:

I. Plante cu conținut de heterozide:

- | | | |
|--------------------------------------|---|----------------------|
| 1. <i>Adonis vernalis</i> L. | - | Ruscuță de primăvară |
| 2. <i>Aloe arborescens</i> Mill | - | Aloe |
| 3. <i>Borago officinalis</i> L. | - | Limba mielului |
| 4. <i>Brassica jucea</i> (L.) Czern. | - | Muștar |
| 5. <i>Convallaria majalis</i> L. | - | Lăcrămioară |
| 6. <i>Digitalis lanata</i> Ehrh. | - | Degețel lănos |
| 7. <i>Digitalis purpurea</i> L. | - | Degețel roșu |
| 8. <i>Frangula alnus</i> Mill. | - | Crușin |
| 9. <i>Galium verum</i> L. | - | Sânziene, Drăgaică |
| 10. <i>Rhamnus cathartica</i> L. | - | Verigariu |
| 11. <i>Rheum palmatum</i> L. | - | Revent |
| 12. <i>Rumex confertus</i> Willd. | - | Stevie |
| 13. <i>Sambucus nigra</i> L. | - | Soc |

II. Plante cu conținut de saponozide:

- | | | |
|--|---|------------------------|
| 1. <i>Aesculus hippocastanum</i> L. | - | Castan porcesc |
| 2. <i>Calendula officinalis</i> L. | - | Gălbenele |
| 3. <i>Epilobium parviflorum</i> Schereb. | - | Pufuliță cu flori mici |
| 4. <i>Equisetum arvense</i> L. | - | Coadă calului |
| 5. <i>Glycyrrhiza glabra</i> L. | - | Lemn dulce |

6. <i>Hedera helix</i> L.	-	Ederă
7. <i>Ononis spinosa</i> L.	-	Osul iepurelui
8. <i>Primula veris</i> L.	-	Ciuboțica cucului
9. <i>Saponaria officinalis</i> L.	-	Săpunariță
10. <i>Verbascum thapsiforme</i> Schrad.	-	Lumânariță

III. Plante cu conținut de flavonoide:

1. <i>Aronia melanocarpa</i> (Michx.) Elliot	-	Aronie
2. <i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	-	Păducel
3. <i>Fagopyrum sagittatum</i> Gilib.	-	Hrișcă
4. <i>Poligonum aviculare</i> L.	-	Troscot
5. <i>Polygonum hidropiper</i> L.	-	Piperul bălții
6. <i>Poligonum persicaria</i> L.	-	Iarba roșie
7. <i>Ruta graveolens</i> L.	-	Ruta
8. <i>Scutellaria altissima</i> L.	-	Gura lupului
9. <i>Scutellaria baicalensis</i> Georgi	-	Gura lupului
10. <i>Viola tricolor</i> L.	-	Trei-frați-pătați

IV. Plante cu conținut de antociane:

1. <i>Althaea rosea</i> L.	-	Nalbă
2. <i>Centaurea cyanus</i> L.	-	Albăstrele
3. <i>Delphinium consolida</i> L.	-	Nemțișori de câmp
4. <i>Rosa gallica</i> L.	-	Răsură
5. <i>Paeonia officinalis</i> L.	-	Bujor
6. <i>Papaver rhoeas</i> L.	-	Mac roșu de câmp

V. Plante cu conținut de cumarine:

1. <i>Ammi majus</i> L.	-	Ami
2. <i>Angelica arhangolica</i> L.	-	Angelică
3. <i>Anethum graveolens</i> L.	-	Mărar
4. <i>Levisticum officinale</i> Koch.	-	Leuștean
5. <i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	-	Sulfină
6. <i>Pastinaca sativa</i> L.	-	Păstârnac

VI. Plante cu conținut de substanțe tanante:

1. <i>Agrimonia eupatoria</i> L.	-	Turiță mare
2. <i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.	-	Arin cleios
3. <i>Bergenia crassifolia</i> (L.) Fritsch.	-	Crăciuniță
4. <i>Cotinus coggygria</i> Scop.	-	Scumpie
5. <i>Geum aleppicum</i> Jacq.	-	Cerențel
6. <i>Geum urbanum</i> L.	-	Cerențel
7. <i>Potentilla alba</i> L.	-	Scrântitoare
8. <i>Potentilla erecta</i> (L.) Hampe	-	Sclipeți
9. <i>Quercus robur</i> L.	-	Stejar
10. <i>Salix alba</i> L.	-	Salcie
11. <i>Sanguisarba officinalis</i> L.	-	Sorbestrea

VII. Plante cu conținut de lipide:

1. <i>Althaea officinalis</i> L.	-	Nalbă mare
2. <i>Amygdalus communis</i> L.	-	Migdal
3. <i>Arachis hypogaea</i> L.	-	Arahide
4. <i>Brassica nigra</i> (L.) Koch	-	Rapiță

5. <i>Cartamus tinctorus</i>	-	Șofrănaș
6. <i>Helianthus annuus L.</i>	-	Floarea soarelui
7. <i>Cyperus esculentus L.</i>	-	Ciufa
8. <i>Linum usitatissimum L.</i>	-	In
9. <i>Oenothera biennis L.</i>	-	Luminiță
10. <i>Ricinus communis L.</i>	-	Ricin

VIII. Plante cu conținut de uleiuri volatile:

1. <i>Achillea millefolium L.</i>	-	Coadă șoricelului
2. <i>Agastache foeniculum O.Kuntze</i>	-	Agastache
3. <i>Anisium vulgare Gaertn.</i>	-	Anason
4. <i>Artemisia balchanorum Krasch.</i>	-	Pelin lămâios
5. <i>Calamintha nepeta (L.) Savi</i>	-	Izmă
6. <i>Carum carvi L.</i>	-	Chimen
7. <i>Cephalophora aromatica Schrad.</i>	-	Cefaloforă
8. <i>Coriandrum sativum L.</i>	-	Coriandru
9. <i>Dracocephalum moldavica L.</i>	-	Mătăciune
10. <i>Foeniculum vulgare Mill.</i>	-	Fenicul
11. <i>Hyssopus officinalis L.</i>	-	Isop
12. <i>Hyssopus seravschanicus (Dubjan.)Parij.</i>	-	Isop
13. <i>Lavandula angustifolia Mill.</i>	-	Levănțică
14. <i>Inula helenium L.</i>	-	Iarbă mare
15. <i>Iris florentina L.</i>	-	Stângânel
16. <i>Majorana hortensis Moench.</i>	-	Măghiran
17. <i>Matricaria chamomilla L.</i>	-	Mușetel
18. <i>Melissa officinalis L.</i>	-	Roiniță
19. <i>Mentha piperita L.</i>	-	Mentă
20. <i>Nepeta cataria Dum.</i>	-	Cătușnică
21. <i>Ocimum basilicum L.</i>	-	Busuioc
22. <i>Origanum vulgare L.</i>	-	Sovârv
23. <i>Rosa damascena Mill</i>	-	Trandafir
24. <i>Rosmarinum officinalis L.</i>	-	Rozmarin
25. <i>Salvia officinalis L.</i>	-	Salvie, Jales
26. <i>Salvia sclarea L.</i>	-	Salvie, Șerlai
27. <i>Satureja hortensis L.</i>	-	Cimbru de grădină
28. <i>Thymus serpyllum L.</i>	-	Cimbrisor de câmp
29. <i>Thymus vulgaris L.</i>	-	Cimbrisor de câmp
30. <i>Tagetes signata Bartl.</i>	-	Crăițe

IX. Plante cu conținut de alcaloizi:

1. <i>Aconitum napellus Rap.</i>	-	Omag
2. <i>Atropa belladonna L.</i>	-	Mătrăgună
3. <i>Berberis vulgaris L.</i>	-	Dracilă
4. <i>Capsicum annuum L.</i>	-	Ardei
5. <i>Chelidonium majus L.</i>	-	Rostopască
6. <i>Conium maculatum L.</i>	-	Cucuta
7. <i>Datura inoxia Mill.</i>	-	Laur păros
8. <i>Datura stramonium L.</i>	-	Laur, Ciumăfaie
9. <i>Ephedra distachya Bunge</i>	-	Cârcel
10. <i>Galega officinalis L.</i>	-	Ciumerea
11. <i>Glaucium flavum Grantz.</i>	-	Mac galben
12. <i>Hyoscyamus niger L.</i>	-	Măselăriță

13. <i>Macleaja microcorpa</i> (Maxim.) Fedde	-	Maclee
14. <i>Nicotiana tabacum</i> L.	-	Tutun
15. <i>Phytolacca americana</i> L.	-	Cârmâz
16. <i>Papaver somniferum</i> L.	-	Mac de grădină
17. <i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	-	Împărăteasă, Mutulică
18. <i>Solanum laciniatum</i> Ait	-	Zârnă australiană
19. <i>Symphytum officinale</i> L.	-	Tătăneasă
20. <i>Thermopsis lanceolata</i> R.Br.	-	Linte lanceolotă
21. <i>Vinca minor</i> L.	-	Saschiu
22. <i>Viscum album</i> L.	-	Vâsc

X. Plante cu conținut de principii amare:

1. <i>Artemisia absinthium</i> L.	-	Pelin amar
2. <i>Centaurium umbellatum</i> Gilib.	-	Țintaură
3. <i>Cichorium inthybus</i> L.	-	Cicoare
4. <i>Marrubium vulgare</i> L.	-	Unguraș
5. <i>Taraxacum officinale</i> Wigg.	-	Păpădie

XI. Plante cu conținut de vitamine:

1. <i>Chaenomeles japonica</i> L.	-	Gutui japonez
2. <i>Fragaria vesca</i> L.	-	Fragi de pădure
3. <i>Hippophae rhamnoides</i> L.	-	Cătină
4. <i>Ribea nigrum</i> L.	-	Coacăz negru
5. <i>Rosa canina</i> L.	-	Măceș
6. <i>Sorbus aucuparia</i> L.	-	Scoruș
7. <i>Urtica dioica</i> L.	-	Urzică
8. <i>Zea mays</i> L.	-	Porumb, popușoi

XII. Plante cu diverse principii active:

1. <i>Aerva lanata</i> Juss.	-	Pol-pola
2. <i>Artemisia dracuncululus</i> L.	-	Tarhun
3. <i>Asclepias syriaca</i> L.	-	Ceara albinelor
4. <i>Asparagus officinalis</i> L.	-	Sparangel
5. <i>Astragalus aspe</i> Jacq.	-	Coșaci
6. <i>Betonica officinalis</i> L.	-	Crețisor
7. <i>Laserpitium latifolium</i> L.	-	Zmeoaică
8. <i>Lilium regale</i> Wils.	-	Crin regal
9. <i>Nepeta transcaucasica</i> Gross.	-	Cătușnică caucaziană
10. <i>Peganum harmala</i> L.	-	Harmala
11. <i>Polymnia sonchifolia</i> Poeep. et Endl.	-	Polimnie
12. <i>Solidago canadensis</i> L.	-	Varga de aur canadiană
13. <i>Solidago virgaurea</i> L.	-	Varga de aur

XIII. Plante cu acțiune sedativă:

1. <i>Ammi visnaga</i> (L.) Lam.	-	Ami
2. <i>Cannabis sativa</i> L.	-	Câneță
3. <i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	-	Crețușcă
4. <i>Leonurus cardiaca</i> L.	-	Talpa găștii
5. <i>Passiflora incarnata</i> L.	-	Pasifloră
6. <i>Valeriana officinalis</i> L.	-	Odolean

XIV. Plante cu acțiuni stimulative, tonizante și hepatoprotectoare:

1. <i>Aralia mandshurica</i> Rupr.et Maxim.	-	Aralie
2. <i>Cynara scolymus</i> L.	-	Anghinare
3. <i>Echinacea purpurea</i> (L.) Moench	-	Echinacee
4. <i>Eleutherococcus senticosus</i> Maxim.	-	Eleuterococ
5. <i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	-	Imortele
6. <i>Helichrysum italicum</i> (Roth) Guss.	-	Imortelă
7. <i>Hypericum perforatum</i> L.	-	Sunătoare, Pojarniță
8. <i>Rubia tinctorum</i> L.	-	Roibă
9. <i>Schizandra chinensis</i> Baill.	-	Lămâi chinezesc
10. <i>Silibum marianum</i> (L) Gartn.	-	Armurariu
11. <i>Withania somnifera</i> (L.) Dun.	-	Vitanie

XV. Plante cu acțiuni insecticidă și vermifugă:

1. <i>Artemisia taurica</i> Willd.	-	Pelin de Crimeea
2. <i>Chenopodium ambrosioides</i> L.	-	Tămâiță
3. <i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott	-	Ferigă
4. <i>Koellia virginiana</i> (L.) Mac V.	-	Chiolie
5. <i>Pyretrum cinerariaefolium</i> Trev.	-	Pyretru
6. <i>Tanacetum vulgare</i> L.	-	Vetrice

Pe suprafațe mai mari (0,2-1,0 ha) se cultivă *Calendula officinalis* L., *Silybum marianum*, *Coriandrum sativum* L., *Valeriana officinalis* L. ș.a.

Bibliografie selectivă

1. E.Diug, V.Prisacari, M.Bodrug, *Oriblete „Cimpelsept” și procedeul de preparare a lor*, Patent Nr.236 (MD), 1995.
2. V.Prisacari, E.Diug, M.Bodrug ș.a., „*Unguent antimicrobial*”, Patent Nr.764 (MD), 1997.
3. V.Prisacari, M.Bodrug, E.Diug ș.a., *Preparat antimicotic*. Patent Nr.604 (MD), 1997^a
4. V.Prisacari, M.Bodrug, A.Dizdari ș.a., *Remediu cu acțiune antimicrobială*, Patent Nr. 766 (MD), 1997^b.
5. V.Prisacari, M.Bodrug, L.Zepca, *Remediu antibacterian și antifungic*, Patent Nr 1611 (MD) 2001.

Rezumat

USMF „Nicolae Testemițanu” dispune de o grădină de plante medicinale cu suprafața de 4,79 ha, pe care este fondată Colecția de plante medicinale autohtone și alohtone (cca 200 taxoni). Sarcina de bază a grădinii este aprofundarea cunoștințelor teoretice și obținerea de către studenți a deprinderilor practice, efectuarea cercetărilor științifice în vederea elaborării preparatelor medicamentoase de origine vegetală autohtone ș.a.

Summary

Autochthones and alohtone medicinal plants are exposed on a 4,79 ha area of the MFSU “Nicolae Testemitsanu” (more than 200 taxons). The main goals of the Garden are to enlarge theoretical knowledge and practical skills of the students, to effectuate scientific researches on the field, aiming at elaborating new medical preparations of autochthones vegetal origin, etc.